

۱۵۵۵۰۴۹

تاریخ پیدایش ورزش

در

جهان، ایران، خوزستان

خیراله فرخ‌نیا

محمدامین فرخ‌نیا

احمد کریمی‌پور

بامداد کتاب

بامداد کتاب

تاریخ پیدایش ورزش در جهان، ایران، خوزستان

خیراله فرخ‌نیا- محمدمین فرخ‌نیا- احمد کریمی‌پور

ویراستار ادبی: ناصر فتوگرافی

نوبت چاپ: نخست - بهار ۱۳۹۷

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

قطع: وزیری - ۳۰۰ صفحه

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۰۶-۱۲۹-۷

مامی: حق برای مولف محفوظ است.

فروست: ۲۶

قیمت: ۲۸۰۰۰ تومان

فروشگاه: تهران، خیابان انقلاب، ابتدای خیابان خیریه، کوچه نیک‌پور، پلاک ۶ - تلفن: ۶۶۹۷۴۱۶۲

مرکز بخش تلفن: ۴-۶۶۴۸۱۲۴۳

فروش آنلاین: www.bamedadkتاب.com

سرشناسه	: فرخ‌نیا، خیراله، ۱۳۱۶ -
عنوان و نام پدیدآور	: تاریخ پیدایش ورزش در جهان، ایران، خوزستان / فرخ‌نیا، محمدمین فرخ‌نیا، احمد کریمی‌پور.
مشخصات نشر	: تهران: بامداد کتاب، ۱۳۹۷
مشخصات ظاهری	: ۳۰۰ ص: مصور، جدول.
شابک	: 978-964-206-129-7
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیبا
موضوع	: ورزش - ایران - تاریخ
موضوع	: Sports - Iran - History
شناسه افزوده	: فرخ‌نیا، محمدمین، ۱۳۶۱ -
شناسه افزوده	: کریمی‌پور، احمد، ۱۳۶۱ -
رده‌بندی کنگره	: ۱۳۹۶ ت ۲ ۴۲ ف/ GV۶۵۷
رده‌بندی دیویی	: ۷۹۶/۰۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۹۳۸۶۷۸

فهرست مطالب

۵	سخن آفرین
۷	بیوگرافی نویسنده
۹	تاریخ پیدایش و رشد ورزش در خوزستان
۱۳	نقش شرکت نفت در ورزش خوزستان
۱۶	رومای تربیت بدنی و دیدگاه ورزش خوزستان
۲۱	خبرنگاران ورزشی خوزستان
۳۰	باشگاه‌ها و دسته‌های ورزشی خوزستان
۴۰	بسکتبال در جهان
۵۱	بوکس در جهان
۷۰	بدمینتون در جهان
۷۴	تنیس در جهان
۷۸	تنیس روی میز در جهان
۸۲	دو و میدانی در جهان
۱۰۳	دوچرخه‌سواری در جهان
۱۱۲	سوارکاری در جهان، ایران و خوزستان
۱۱۵	شمشیربازی در جهان و ایران
۱۱۹	شطرنج در جهان، ایران و خوزستان
۱۲۲	ژیمناستیک در جهان
۱۲۶	شنا در جهان
۱۴۷	فوتبال در جهان
۲۲۲	قایقرانی در جهان

۲۲۶	.....	کشتی در جهان
۲۳۸	.....	والیبال در جهان
۲۴۶	.....	وزنه برداری در جهان
۲۵۸	.....	هندبال در جهان
۲۶۳	.....	هاکی در جهان
۲۶۷	.....	گلف در جهان
۲۷۰	.....	خاطره‌ها
۲۷۳	.....	خادمان ورزش خوزستان
۲۷۹	.....	مردان موفق ورزش خوزستان
۲۸۸	.....	عازمان استثنایی فوتبال خوزستان
۲۹۰	.....	کانون پیشکسوتان و دوستداران ورزش خوزستان
۲۹۲	.....	ورزش بانوان در خوزستان
۲۹۸	.....	منابع

گرچه کاروان اعصار می‌گذرد   لیکن در دیار عشق باقی ست
خاطرات خوش این کاروان   بر لبان عاشق ما جاری ست

شاعره معاصر سروناز بهبهانی

در سال ۱۳۸۲ آقای ناصر مجرد (مدیریت وقت روابط عمومی و امور فرهنگی کانون پیشکسوتان و طرفداران ورزش خوزستان) در میان اعضای کانون زمزمه‌ای به‌وجود آورد، حاکی از اینکه خوب است موجباتی فراهم شود و کتابی مصور درباره تاریخ درخشان ورزش خوزستان نوشته شود تا هم ابهت گذشته ورزش خوزستان را نشان داده و هم از هزاران پیشکسوت این سرزمین قهرمان روزنای بی‌باگار بماند تا الگویی باشد برای جوانان؛ اما این امکان به‌وجود نیامد تا اینکه در یکی از فصول های کانون که در سال ۱۳۸۵ برگزار شد موضوع کتاب توسط زنده‌یاد بهرام شهباززاده مدتی است که در منزل آقای مجرد به اتفاق آقایان ایرج ثباتی، مرحوم شهباززاده و بنده برگزار گردید اولین کلید نوشتن چنین کتابی زده شد.

در اولین نشست در مورد هدف از نشر کتاب و ضامی آن گفت‌وگو و تبادل نظر نمودیم و طی چند جلسه دیگر که این بار در منزل مرحوم شهباززاده ترتیب داده شده بود، رئیس مطالب و وظیفه هر کدام از اعضا مشخص گردید که بنده به خاطر علاقه شدید به ورزش خوزستان که خود در آن بزرگ شده بودم، کارم را شروع نمودم ولی متأسفانه در این مسیر که شهباززاده یار نازنین و دوست‌داشتنی خود را از دست دادیم و نوشتن کتاب منتفی شد. در اینجایی که بنده از همان ابتدا، شروع به گردآوری اطلاعات و مطالبی نموده بودم حیفم آمد که به خاطر نداشتن روح بهرام این کار را نکنم، با در میان گذاشتن موضوع با آقای داریوش میرزائی که او هم از رزمندگان کانون هستند و با تشویق ایشان و آقای گنجی کار نوشتن کتاب را به اتفاق فرزندان محمدمیرزا سرخ‌پا و آقای احمد کریمی‌پور از سر گرفتیم چه روزها و شب‌هایی که به مطالعه پرداختیم و از هر روزی و کتابی اسمی، مطلبی پیدا نمودیم. در این کتاب تلاش شده ابتدا برای شناخت هر رشته ورزشی، اول تاریخچه آن در جهان و ایران بررسی شود و سپس از تاریخ ورزش خوزستان و افتخارات و پیشکسوتان این خطه زرخیز صحبت شود و از آنجایی که نوشتن کتابی از تاریخ ورزش سرزمین طلای سیاه از ابتدا تاکنون هزاران صفحه را در برمی‌گرفت تصمیم گرفتیم آن را در دو قسمت، اول از تاریخ شروع ورزش در خوزستان تا آغاز جنگ تحمیلی و سپس دنباله آن در کتاب دیگری به رشته تحریر درآوریم تا هم حوصله خواندن باشد، هم فرصتی برای پژوهش بیشتر. خواندن این کتاب امکان دارد به مذاق اهالی

یک شهر خوش آید یا برعکس و از اینکه در مورد برخی شهرهای استان بیشتر مطلب نوشته شده است به خاطر این بوده که من نویسنده که خود زاینده آبادان هستم و از کودکی با ورزش این شهر انس گرفته‌ام، اطلاعاتم از این شهر بیشتر بوده و تمام پیشکسوتان را که نام برده‌ام از نزدیک شاهد هنرنمایی آنها بوده‌ام و مطلبی دیگر اینکه متأسفانه بعضی از دوستان و همکاران در شهرهای دیگر استان با اینجانب همکاری لازم معمول نداشته و تنه‌ایمان گذاشتند و تا آخرین دقایق چاپ این کتاب ما را یاری نکردند. در این کتاب تلاش نموده‌ایم نام پیشکسوتان را از قلم نیندازیم ولی رجاء واثق داریم که نام خیلی از عزیزان از قلم افتاده است و نام بعضی دیگر از ستاره‌های رشته‌های مختلف ورزشی که بعد از جنگ در میادین ورزشی ایران و جهان درخشیده‌اند، برای مثال در فوتبال آقایان: آزاد، مرفاوی، سراج، تهامی، کعبی ... در این کتاب نیامده به همان دلیلی که قبلاً از زبان گذشت که انشالله در کتاب بعدی که به ورزش خوزستان بعد از جنگ اختصاص پیدا می‌کند، جبران خواهد شد.

در نوشتن این کتاب برخلاف آنهایی که خلف وعده نمودند و از کمک کوتاهی کردند، دوستان زیاد دیگری را در این راه مدد و کمک نمودند که جا دارد از یکایک این عزیزان قدردانی و آرزوی سلامتی و موفقیت در تمام عرصه زندگی برایشان داشته باشیم، آقایانی که خالصانه ما را در امر نگاشتن این کتاب یاری دادند.

آقایان: داریوش میرزائی، قهرمان، باقی مانده که مطالب و عکس‌های زیادی در اختیارمان گذاشتند و ما را به این کار تشویق نمودند.

رستم لطیفی: دوست بسیار عزیزم، قهرمان اسبق تیم ملی بوکس ایران.

منوچهر یاور: مسئول بیمه ورزشکاران ایران.

اصغر سلطانی: یار نازنین، قهرمان، داور و از مربیان نام‌آلود و موفق میدانی کشور.

فرج شاعری: دروازه‌بان اسبق تیم شاهین آبادان و خوزستان.

حسن رستمی: بازیکن اسبق والیبال خوزستان.

منوچهر مهماندوست: بازیکن اسبق بسکتبال خوزستان.

عبداله جنگجو: یار دبیرستانی در دبیرستان فرخی آبادان.

آقایان ایرج ثباتی، خوشنام، وطن‌خواه و هم‌تیمانی که عکس‌هایشان را در اختیارم گذاشتند.

امیدواریم چنانچه در این کتاب هرگونه ایراد و اشکالی می‌بینید (که حتماً خواهید دید) با

بزرگی و بینش سازنده خود نویسندگان را در راهی که انتخاب کرده‌اند یار و یاور باشید.

احمد کریمی‌پور

کارشناس ارشد مدیریت
ورزشی

محمد امین فرخ‌نیا

دانشجوی دکترای مدیریت
ورزشی

خیراله فرخ‌نیا

کارشناس تربیت‌بدنی